

**IDENTYFIKACJA I OCENA ISTNIEJĄCYCH I POTENCJALNYCH ZAGROŻEŃ
WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ORAZ SPOSOBY ELIMINACJI LUB
OGRANICZANIA TYCH ZAGROŻEŃ I ICH SKUTKÓW**

I. Zagrożenia wewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Zagrożenie przyrody na terenie Parku spowodowane przez działania właścicieli nieruchomości niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku, a występujące na gruntach będących w użytkowaniu wieczystym Parku	1. Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku przez Kampinoski Park Narodowy. 2. Ustanowienie rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną dla właścicieli nieruchomości nabywanych w celu oddania w użytkowanie wieczyste Parku (Obręb Ochronny Laski w oddziale 26 oraz Obręb Ochronny Kromnów w oddziale 269). 3. Wykluczenie inwestycji takich jak: 1) napowietrzne linie przesyłowe, 2) siłownie wiatrowe, 3) maszty przekaźnikowe, 4) obiekty wysokościowe, 5) obiekty wielkokubaturowe
2	Obniżenie poziomu wód gruntowych	1. Budowa i konserwacja zastawek na ciekach wodnych należących do Parku. 2. Likwidacja kanałów odwadniających. 3. Budowa grobli ograniczających spływ wód powierzchniowych. 4. Renaturyzacja głównych cieków Parku
3	Niekontrolowana penetracja całego terenu Parku	Ukierunkowanie ruchu turystycznego, poprzez: 1) zaprojektowanie, budowę i konserwację infrastruktury turystycznej, 2) jednolite i czytelne oznakowanie granicy zewnętrznej Parku, 3) konserwację szlaków pieszych (odnawianie co 3-4 lata), 4) ewentualne korekty przebiegu szlaków pieszych zgodnie z potrzebą, 5) wymianę słupów i drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, 6) konserwację szlaków rowerowych, 7) wyznaczenie sieci szlaków we wschodniej części Parku, 8) oznakowanie w terenie szlaków turystyki konnej, 9) konserwację istniejących oraz zaprojektowanie i wykonanie nowych ścieżek dydaktycznych, 10) konserwację szlabanów metalowych, 11) instalowanie nowych szlabanów w celu uniemożliwienia wjazdu pojazdów na tereny chronione, 12) budowę zapór (z żerdzi, kłód, gałęzi) u podnóża wydm i miejsc nielegalnej penetracji (ścieżki, wjazdu, itp.), 13) ustawianie: a) tablic informacyjnych, b) map,

		c) tablic z regulaminem Parku, d) piktogramów
4	Występowanie pożarów	1. Wykonanie pasów przeciwpożarowych. 2. Utrzymanie dojazdów pożarowych w stanie przejezdności. 3. Usuwanie krzewów i drzew pod liniami energetycznymi oraz wokół transformatorów. 4. Gaszenie pożarów. 5. Modernizacja systemu łączności. 6. Oczyszczanie punktów czerpania wody. 7. Porządkowanie terenów zagrożonych. 8. Usuwanie materiałów łatwopalnych. 9. Remont i wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych
5	Opanowywanie siedlisk przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia, zagrażające gatunkom rodzimym	1. Usuwanie mechaniczne drzew i krzewów obcego pochodzenia oraz roślin zielnych zagrażających rodzimym gatunkom. 2. Wspomaganie usuwania mechanicznego drzew i krzewów oraz roślin zielnych obcego pochodzenia preparatami chemicznymi i biologicznymi w przypadku najbardziej ekspansywnych (czeremcha amerykańska (<i>Prunus serotina</i>), klon jesionolistny (<i>Acer negundo</i>), dąb czerwony (<i>Quercus rubra</i>), robinia akacjowa (<i>Robinia pseudoacacia</i>))
6	Niezgodność składu gatunkowego części drzewostanów z siedliskiem	1. Regulacja struktury gatunkowej i wiekowej drzewostanów. 2. Dolesianie wybranych luk i przerzedzeń. 3. Produkcja w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku sadzonek drzew i krzewów do odnowień i zalesień. 4. Pielęgnacja upraw. 5. Utrzymywanie odpowiedniej struktury zbiorowiska leśnego. 6. Wykonywanie cięć pielęgnacyjno-hodowlanych i ochronnych. 7. Odnowienie lasu w drodze siewu (naturalnego, sztucznego) lub sadzenia. 8. Przebudowa drzewostanów. 9. W razie konieczności: 1) wykonywanie poprawek i uzupełnień, 2) porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia, 3) wprowadzanie podszytów zgodnych z siedliskiem
7	Zanieczyszczenie wód	1. Rozbudowa systemu oczyszczania ścieków i zaopatrzenia w wodę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej wsi. 2. Wprowadzenie systemu oczyszczania wód opadowych. 3. Zabudowa biologiczna rzek, strumieni oraz terenów wokół zbiorników wodnych. 4. Przeciwdziałanie przekształcaniu łąk na grunty rolne. 5. Ograniczenie stosowania nawozów mineralnych i środków ochrony roślin w miejscach położonych w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych. 6. Wprowadzanie do układu hydrograficznego Parku wód pościekowych o parametrach: 1) BZT5 (mgO_2/m^3) 8 i poniżej, 2) zawiesiny (mg/l) 30 i poniżej, 3) CHZT cr (mg/l) 70 i poniżej, 4) azot ogólny (mg N/l) 10 i poniżej,

		5) fosfor ogólny (mg P/l) 0,25 i poniżej. 7. Możliwość budowy przydomowych oczyszczalni ścieków tylko w przypadku zabudowy rozproszonej
8	Zanieczyszczenie powietrza	1. Termomodernizacja budynków. 2. Zastosowanie/wymiana izolacji termicznej. 3. Modernizacja/wymiana instalacji grzewczej. 4. Wymiana kotłów na nowe, bardziej przyjazne środowisku. 5. Zmiana paliwa/ewentualne zastosowanie energii odnawialnej
9	Zanieczyszczenie powierzchni ziemi	1. Zbiórka, segregacja i wywóz odpadów stałych. 2. Likwidacja starych składowisk odpadów. 3. Systematyczna likwidacja eternitowych pokryć dachowych i ich utylizacja. 4. Rekultywacja terenu
10	Zagrożenia drzewostanów przez owady	1. Prognozowanie występowania owadów, poprzez: 1) wykładanie pułapek feromonowych, 2) wykonanie jesiennych poszukiwań owadów w ściółce i poszukiwanie owadów w glebie. 2. Ograniczanie liczebności owadów poprzez: 1) wyszukiwanie i usuwanie zasiedlonych drzew stojących, 2) usuwanie części drzew przewróconych lub złamanych w wyniku działania czynników abiotycznych, 3) mechaniczne rozdrabnianie gałęzi i resztek po wyróbce drewna, z pozostawieniem ich na powierzchni, 4) korowanie surowca drzewnego, 5) chwytanie owadów w pułapki
11	Zagrożenia sadzonek hodowanych na szkółce przez owady i pasożytnicze grzyby	1. Prognozowanie występowania owadów, poprzez poszukiwanie owadów w glebie. 2. Zwalczanie owadów oraz chorób grzybowych w szkółce (mechanicznie, chemicznie, biologicznie)
12	Szkody wyrządzane przez zwierzęta łowne w ekosystemach leśnych i nieleśnych	1. Zabezpieczanie upraw leśnych i odnowień przed zgryzaniem, poprzez wykonanie nowych ogrodzeń oraz naprawianie już istniejących. 2. Zabezpieczanie upraw rolnych przez grodzenie i stosowanie repelentów. 3. Regulacja liczebności populacji
13	Zarastanie drzewami i krzewami zbiorowisk nieleśnych	1. Koszenie łąk i usuwanie nalotu drzew i krzewów na łąkach, murawach napiaskowych, wrzosowiskach, wraz z usunięciem biomasy. 2. W razie potrzeby utrzymanie i powiększanie wybranych luk w drzewostanie, eliminacja podrostu i podszytu. 3. Wspieranie rolnictwa ekologicznego i pakietów przyrodniczych Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich
14	Zmniejszanie się liczebności niektórych rodzimych gatunków roślin	1. Eliminacja nadmiernej konkurencji gatunków osobników ekspansywnych, zwłaszcza obcych. 2. Prowadzenie działań zmierzających do przywrócenia i utrzymania właściwych stosunków wodnych. 3. Zachowanie gospodarki ekstensywnej i przyjaznych środowisku naturalnemu sposobów użytkowania terenów przeznaczonych pod rolnictwo. 4. Ochrona gatunków zagrożonych in situ (monitoring oraz ewentualne zastosowanie ochrony czynnej, np. odsłanianie terenów otwartych) oraz ex situ (kolekcja wybranych gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku)

15	Zanikanie i przekształcanie siedlisk gatunków zwierząt	1. Zachowanie różnorodności, powierzchni i właściwego środowiska życia zwierząt. 2. Sterowanie zagęszczeniem, strukturą gatunkową, wiekową i przestrzenną populacji zwierząt
16	Rozprzestrzenianie się obcych gatunków zwierząt	Ograniczanie liczebności gatunków obcych (w szczególności norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>)), stanowiących zagrożenie dla gatunków rodzimych
17	Ginięcie rodzimych gatunków zwierząt	1. Przywracanie gatunków zwierząt, które dawniej występowały na terenie Parku. 2. Zasilanie grup zwierząt nowymi osobnikami. 3. Prowadzenie zamkniętej hodowli zachowawczej żubrów. 4. Ograniczanie liczebności gatunków stanowiących niebezpieczeństwo dla istnienia gatunków zagrożonych. 5. Dokarmianie zwierząt w okresie zalegania wysokiej pokrywy śnieżnej i ekstremalnie niskich temperatur. 6. Pogłębianie i odładzanie wodopojów
18	Zagrożenie zwierząt kłusownictwem	1. Patrolowanie Parku przez służby terenowe i straż Parku – zdejmowanie wnyków i innych pułapek na obszarze całego Parku. 2. Współpraca z policją
19	Nieszczęśliwe zdarzenia losowe, którym ulegają zwierzęta	1. Odpowiednie oznakowanie dróg przecinających korytarze ekologiczne. 2. Budowa przejść dla zwierząt nad lub pod drogami
20	Zagrożenie wścieklizną	1. Redukcja populacji lisa (<i>Vulpes vulpes</i>) i jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 2. Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
21	Zużycie techniczne zabytków budownictwa i architektury	Prace konserwacyjne i rewaloryzacyjne
22	Zniekształcenie krajobrazu kulturowego	Prace rekonstrukcyjne, w tym przycinanie gałęzi wierzb przydrożnych (ogławianie) oraz kształtowanie zadrzewień
23	Antropogenna erozja gleb na wydmach	1. Odgrodzenie fragmentów wydm narażonych na penetrację ludzką i erozję wodną. 2. Wykonanie w miarę potrzeby zabezpieczeń przeciwoerozyjnych
24	Zbyt mała ilość martwego drewna w niektórych drzewostanach, zapewniająca szansę przeżycia gatunków saproksylicznych	1. Pozostawianie martwego drewna w lasach w różnej postaci, zarówno wydzielonego w trakcie naturalnych procesów zachodzących w drzewostanie (przechodzenie faz rozwojowych), jak i w wyniku zdarzeń losowych. 2. Pozostawienie martwego drewna wycinanego podczas zabezpieczenia szlaków turystycznych
25	Niekontrolowana działalność ludzka wynikająca ze zbyt wysokiego stanu wód powierzchniowych, zmierzająca do przyspieszenia ich odpływu	1. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za gospodarkę wodną na danym terenie. 2. Działania techniczne ograniczające podnoszenie poziomu wody przez gatunek bobra europejskiego (<i>Castor fiber</i>) w rejonach konfliktowych
26	Niszczenie rzadkich gatunków roślin i ich stanowisk przez zwierzęta (np. zgryzanie, buchtowanie)	1. Regulacja populacji zwierzyny. 2. Ewentualne wzmacnianie populacji zagrożonych roślin. 3. Techniczne zabezpieczanie stanowisk roślin. 4. Ochrona roślin ex situ

II. Zagrożenia wewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Degradacja gleb i degeneracja	1. Kontynuacja nabywania gruntów prywatnych.

	roślinności pod wpływem obniżonego melioracyjnie poziomu wód gruntowych	2. Renaturyzacja obszarów małych zlewni hydrologicznych
2	Pojawianie się: 1) nowych, obcych gatunków roślin i zwierząt, zwłaszcza inwazyjnych, 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów w tym gatunków z załącznika nr 2 dyrektywy Rady nr 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	1. Monitoring organizmów zagrażających. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimej faunie i florze oraz skutków ich pojawiania się

III. Zagrożenia zewnętrzne istniejące¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	1. Presja urbanizacji na terenie otuliny Parku. 2. Zanieczyszczenie powietrza, gleby, wód	1. Prowadzenie uzgodnień w ramach opracowywania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. 2. Opiniowanie inwestycji
2	Przerwanie powiązań przyrodniczych Parku z otoczeniem, w szczególności z doliną Wisły, a w konsekwencji doprowadzenie do zubożenia genetycznego i gatunkowego roślin i zwierząt Parku	Prowadzenie uzgodnień w ramach opracowywania projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
3	Opanowywanie siedlisk Parku przez ekspansywne gatunki obcego pochodzenia zagrażające gatunkom rodzimym	1. Propagowanie hodowli rodzimych gatunków roślin wśród mieszkańców otuliny Parku. 2. Prowadzenie edukacji ekologicznej. 3. Produkcja i sprzedaż gatunków rodzimych do ogrodów przydomowych i zadrzewień
4	Obniżanie poziomu wód gruntowych oraz ich zanieczyszczanie	1. Ograniczenie liczby ujęć wody. 2. Zaniechanie prowadzenia prac powodujących obniżanie poziomu wód w Parku. 3. Badanie czystości wód

IV. Zagrożenia zewnętrzne potencjalne¹⁾

Lp.	Identyfikacja i ocena zagrożeń	Sposób eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
1	Utrzymywanie się wysokiego zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych w Parku i otulinie	Opiniowanie inwestycji mających wpływ na stan wód, w szczególności: 1) gminnych sieci wodociągowych, 2) sieci kanalizacyjnych, itp.

2	Antropogeniczne przekształcenia gleb	Wspieranie tradycyjnego rolnictwa (ekologicznego) i agroturystyki
3	Pojawianie się: 1) nowych obcych gatunków roślin i zwierząt, (zwłaszcza inwazyjnych), 2) innych organizmów zagrażających istnieniu populacji rodzimych roślin i grzybów w tym gatunków z załącznika nr 2 dyrektywy Rady nr 92/43/EWG z 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory	1. Prowadzenie monitoringu. 2. Zwalczanie organizmów zagrażających rodzimej faunie i florze oraz skutków ich pojawienia
4	Zmiana warunków siedliskowych na skutek nieprzewidywalnych zmian pogodowych oraz zjawisk o charakterze katastrof	1. Prowadzenie monitoringu. 2. Podejmowanie działań mających na celu zachowanie trwałości istnienia populacji rzadkich i zagrożonych gatunków rodzimej fauny i flory

¹⁾Zagrożenia uszeregowano od najistotniejszego.

**OPIS SPOSOBÓW OCHRONY CZYNNEJ EKOSYSTEMÓW Z PODANIEM RODZAJU,
ROZMIARU I LOKALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH ZADAŃ**

I. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony ścisłej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie penetracji terenu przez ludzi – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Doraźnie – zależnie od zagrożenia	Obszar całego Parku
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej, 2) słupków granicznych obszarów ochrony ścisłej. 2. Konserwacja oznakowania szlaków turystycznych. 3. Bieżące naprawy infrastruktury turystycznej		
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)		
4	Kontrolne poszukiwania owadów w ściółce na stałych powierzchniach, w celu oceny liczebności owadów	7 prób	Drzewostany sosnowe w wieku powyżej 20 lat
5	Ochrona przeciwpożarowa, poprzez: 1) utrzymanie przejezdności 27 dojazdów pożarowych, łącznie z ich oznakowaniem, 2) budowę i remont istniejących dróg z drewnianych wałków, 3) prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (patrole)	2,50 km	Obszar całego Parku
		0,15 km	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 183i
		Zależnie od zagrożenia	Obszar całego Parku
6	Konserwacja słupków granicznych	Doraźnie – zależnie od potrzeb	

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ograniczanie penetracji terenu przez ludzi – bariery wzdłuż granic i na drogach dojazdowych do obszarów ochrony ścisłej	Doraźnie – zależnie od zagrożenia	Obszar całego Parku
2	1. Naprawa i wymiana: 1) tablic informujących o nazwie i celach utworzenia obszarów ochrony ścisłej, 2) słupków granicznych obszarów ochrony ścisłej. 2. Konserwacja oznakowania szlaków turystycznych	Doraźnie – zależnie od potrzeb	Obszar całego Parku
3	Ścinanie pojedynczych drzew zagrażających turystom przy szlakach turystycznych, ścieżkach edukacyjnych, drogach (z pozostawieniem ich na gruncie)		
4	Prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych w obrębach i obwodach ochronnych (ochrona przeciwpożarowa)	Zależnie od zagrożenia i potrzeb	Obszar całego Parku

C. W ekosystemach wodnych

Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
Renaturalizacja stosunków wodnych w celu powstrzymania degradacji przyrodniczej i poprawienia stanu różnorodności biologicznej oraz zachowania i poprawy stanu zjawisk zależnych od wód	Według potrzeb	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po wykonaniu dokumentacji technicznej

D. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Opieka nad Mogiłą Powstańców z 1863 r.	1 obiekt	Obręb Ochronny Laski, oddział 234c
2	Konserwacja i ochrona kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników	Według potrzeb	Obszar całego Parku
3	Naprawa, konserwacja i budowa infrastruktury edukacyjno-turystycznej, w tym: 1) oznakowań, 2) drogowskazów na węzłach komunikacyjnych, 3) tablic edukacyjno-informacyjnych, 4) szlaków turystycznych, 5) ścieżek edukacyjnych		Szlaki turystyczne i obiekty przy szlakach turystycznych
4	Monitoring zbiorowisk roślinnych: 1) zbiorowisk wodnych, 2) zbiorowisk nadwodnych, 3) zbiorowisk okrajkowych, 4) wrzosowisk, 5) zbiorowisk ruderalnych, 6) gatunku cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i>), 7) innych szczególnie cennych gatunków roślin		Obszar całego Parku
5	Monitoring rozpadu i regeneracji drzewostanu olszowego w obszarze ochrony ścisłej „Żurawiowe”		Obręb Ochronny Kampinos, oddział 115b
6	Monitoring na powierzchniach pohuraganowych w obszarze ochrony ścisłej „Cyganka”		Obręb Ochronny Laski, oddział 173a
7	1. Inwentaryzacja grzybów, w tym zbiór owocników do dokumentacji i oznaczenia. 2. Wykonywanie fotografii.		Obszar całego Parku
8	Inwentaryzacja roślinności rzeczywistej pasów wydmowych		
9	Inwentaryzacja roślinności wodnej i nadwodnej		
10	Inwentaryzacja inwazyjnych gatunków roślin		
11	Monitoring: 1) muchołówki małej (<i>Ficedula parva</i>), 2) ptaków szponiastych, 3) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), 4) żurawia (<i>Grus grus</i>), 5) derkacza (<i>Crex crex</i>)		
12	Inwentaryzacja (nieinwazyjna): 1) pachnicy dębowej (<i>Osmoderma eremita</i>), 2) zgniotka cynobrowego (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), 3) chrząszczy saproksylicznych		

II. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony czynnej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (trzebież), w celu zwiększenia odporności drzewostanów na czynniki biotyczne i abiotyczne:	595,95 ha	
	1) trzebież wczesna,	73,55 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 48h, 158cx, 170i, 275g, 275l, 275r, 275s, 275t, 299b, 299r, 303i, 304a, 308a, 308b, 339g, 344a, 363c, 363f, 363j, 363o, 363x, 378i, 390h, 415fx, 419b, 433b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 23d, 281a, 309b, 311fx, 315c, 337a, 349f, 350i, 361z, 367h, 370m, 370z, 370hx, 371x, 372h, 375f, 417p, 417s. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 81g, 135r, 275a, 275i, 284j, 284o, 310bx, 310nx, 312k, 312l, 313b, 313d, 313k, 313n, 313r, 314m, 314t, 328d, 333o, 333hx, 337k, 338a
	2) trzebież późna	522,40 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 82g, 87a, 89f, 103a, 104b, 112a, 139b, 150c, 179a, 179b, 179c, 186a, 187c, 188a, 192k, 218a, 337k, 354rx, 363n, 376h, 385lx, 385rx, 385tx, 385xx, 385zx, 385ay, 385cy, 385dy, 389j, 389k, 428m, działka (dz.) nr 25 Kampinos. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 6k, 27g, 43b, 44c, 54i, 54j, 54k, 55i, 57g, 63a, 64a, 75g, 79d, 101h, 117a, 122a, 122b, 127c, 134c, 134g, 136a, 159a, 160a, 176h, 176j, 187f, 280m, 349g, 355d, 359z, 361l, 362l, 367i, 370c, 402b, 402c, 402d, 417a, 417b, 417c, 417d, 417f, 417h, 417i, 417j, 417k, 417l, 417m, 417n, 417o, 417r, 417t, 417w, 417x, 417y, 417z, 417ax, 417bx, dz. nr 29 Gorzewnica, dz. nr 33/1 Piaski Królewskie, dz. nr 34/1 Piaski Królewskie. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2g, 2h, 14a, 64a, 86a, 87a, 87b, 132a, 132f, 132g, 133d, 133f, 134f, 136j, 136o, 159j, 159k, 167d, 170a, 180d, 185a, 185c, 190b, 205a, 206b, 206f, 206k, 207h, 209a, 210d, 210i, 210j,

			211b, 239f, 239h, 247d, 247h, 248b, 255f, 255Ac, 255Ad, 256f, 265j, 352d, 352f
2	Poprawa warunków wzrostu młodego pokolenia (cięcia odsłaniające)	11,80 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 187a, 187b, 188a
3	Usuwanie części drzew opanowanych przez owady lub grzyby, których masowe występowanie zagraża w znaczący sposób trwałości drzewostanów oraz drzew wyrwanych i złamanych przy drogach, szlakach turystycznych, w pobliżu zabudowań, obiektów turystycznych, linii energetycznych, itp., stwarzających zagrożenie dla ludzi i mienia	Doraźnie według oceny Zespołu Ochrony Lasu	Obszar całego Parku
4	Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia): 1) czyszczenia wczesne,	111,66 ha 40,58 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 109a,d, 113a, 190b, 191a,192c,i, 196c, 197d,g 198a,b, 199b,g, 201a,204c,g,h, 252k, 254k, 255g, 258b,262a. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 119a, 275b, 276h, 351cx, 354b, 370b,d, 374l, 387c. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 173h, 287m,n, 288g,i, 289a,b,g,j,k,l,m,o,p
	2) czyszczenia późne	71,08 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 128b, 198b, 297l, 298o, 299j, 340r,y, 369k,r, 373fx, 375f, 376f, 377s, 383ix, 406m,o, 427m, wieś Józefów działka (dz.) nr 10. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 117d, 118i, 280m, 311fx, 351x,ax, 353j, 370m,p,r, 371g,r,x, 374p, 375f, 385x, 391m,o. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały –37o, 176g, 180c, 216i, 329l,m, 333d,t, 350b,g, 353o,r
5	Zalesienia nabytych gruntów rolnych (zalesienia na gruntach porolnych)	1,43 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, wieś Famułki Królewskie dz. nr 169,170/1, wieś Władysławów dz. nr 32. 2. Obręb Ochronny Laski, wieś Truskawka dz. nr 138
6	Dosadzanie pożądanych dla danego siedliska gatunków drzew (dolesienia luk)	0,60 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 73c, 276b, 348s,t
7	Zalesienia nabytych gruntów rolnych w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+: „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy	10,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów zależna od oceny eksperta

	Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”		
8	Podsadzenia hodowlane luk w drzewostanach po usunięciu czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>) i dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>)	5,70 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 109a, 113a, 197d, 199b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 59a
9	Dosadzanie pożądanych gatunków drzew w uprawach leśnych i młodnikach (poprawki i uzupełnienia)	1,84 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 400b,d, wieś Gorzewnica dz. nr 29
10	Wykonanie dolesień na nabytych gruntach w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+: „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”	40,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów zależna od oceny eksperta
11	Użytkowanie istniejących plantacji choinkowych (świerkowych)	2,71 ha	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 77w, wieś Kromnów dz. nr 279. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 26f,j, 37b
12	Odnowienie plantacji choinkowej świerkowej	0,10 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział – 26b
13	Zabezpieczanie mechaniczne modrzewia i cennych gatunków liściastych, w celu ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzęta łowne, poprzez: 1) palikowanie, 2) budowę nowych ogrodzeń	3000 sztuk 300 m	Obszar całego Parku w nowych nasadzeniach Wieś Truskawka, dz. nr 138
14	Palikowanie modrzewia i cennych gatunków drzew przy zalesianiu i dolesianiu gruntów rolnych w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+: „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”	Według potrzeb, po określeniu siedliska	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów
15	Konserwacja ogrodzeń zabezpieczających uprawy i odnowienia leśne przed jeleniowatymi	Według potrzeb	Obszar całego Parku
16	Wzbogacanie składu gatunkowego granicy polno-leśnej	0,03 ha	Obręb Ochronny Kampinos, wieś Zamość, dz. nr 228
17	Wprowadzanie podszytów	0,25 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddział – 166h
18	Zbiór nasion i owoców z rodzimych drzew i krzewów	Według potrzeb	Obszar całego Parku
19	Wykaszanie roślin zielnych na powierzchni upraw leśnych	13,62 ha	
20	Kontrolne poszukiwania owadów w	501 prób	Drzewostany sosnowe w wieku powyżej

	ściółce na stałych powierzchniach, w celu oceny liczebności owadów		20 lat
21	Prognozowanie występowania owadów - wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych)	51 sztuk	
22	Ochrona przed ekspansją obcych gatunków roślin (czeremchy amerykańskiej (<i>Prunus serotina</i>), robinii akacjowej, dębu czerwonego (<i>Quercus rubra</i>), klonu jesionolistnego (<i>Acer negundo</i>), sosny Banksa (<i>Pinus banksiana</i>)): 1) wycinanie, 2) wrywanie, 3) w wyjątkowych przypadkach dopuszczenie zwalczania chemicznego	493,27 ha	Obszar całego Parku
23	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
24	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	25 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej, w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
25	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	400 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej, w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
26	Odstrzały redukcyjne w celu ochrony ptaków i drobnych ssaków: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes pryonoides</i>), 3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>)	Bez ograniczeń	
27	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych na zwierzynę poprzez: 1) wykładanie lizawek dla zwierząt, 2) pogłębianie i odladzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach	Doraźnie – zależnie od potrzeb wynikających z warunków pogodowych	Obszar całego Parku

	wodnych, 3) udostępnianie runa, poprzez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej, 4) dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadku masowego zagrożenia życia zwierząt		
28	Konserwacja słupków granicznych	Doraźnie - zależne od potrzeb	Obszar całego Parku
29	Konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja)	7,6 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 297m, 304y, 308d, 316x, 334t, 372o, 373dx, 411c, 419a. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 229z, 269a,b,c,d,f, 282d,f, 287a,b, 289d,j, 318c, 321a,g,h, 403b. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 111Am, 134As, 306a,y,lx,mx,ox,sx,tx,wx, 307cx, 308bx, 309cx, 310i,n,w,x,y,cx,dx,gx,kx,nx,rx,wx,xx, zx, 311m,l,o, 312d,g,h,k,n,p, 313c,d,f,g, 314g, 333w,dx,gx,ix, 339a,b,m, 341d,i,l,m
30	Konserwacja punktów czerpania wody	2 sztuki	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 323i. 2. Obręb Ochronny Laski, oddział 26k
31	Utrzymanie przejezdności 88 dojazdów pożarowych – konserwacja	82,83 km	Obszar całego Parku
32	Budowa nowych i remont istniejących dojazdów pożarowych z drewnianych wałków	1,93 km	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 81a, 384f. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 59a, 61b, 69b, 70a, 160i, 192h, 204a, 205a. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 21a,b,c, 127d, 128d, 142b, 143a, 181c
33	Stabilizacja dojazdów pożarowych – zasypywanie dołów kruszywem naturalnym	Doraźnie - zależne od potrzeb	Obszar całego Parku
34	Porządkowanie terenów przyległych do dróg publicznych i szlaków turystycznych z materiałów łatwopalnych i pozostałości po wyróbce drewna	79,66 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 82g, 87a, 103a, 104b, 112a, 179a, 186a, 188a, 218a, 275g,l,r,s,t, 339g, 376h, 378i. 2. Obręb Ochronny Kromnów, 1) oddziały – 54i,k, 55i, 63a, 64a, 75g, 79d, 101h, 122a, 127c, 136a, 187a,b, 188a, 309b, 311fx, 337a, 349f,g, 350i, 359z, 370h,m,z, 371x, 372h, 375f, 402b,c,d, 417b,c,d,f,j,k,l,m,n,o,p,r,s,t, 2) wieś Piaski Królewskie działki 33/1, 34/1. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2g,h, 14a, 64a, 81g, 86a, 87a,b, 132f, 133d,f,g, 134f, 136j,o, 159j,k, 170a,

			185a, 190b, 205a, 206b,f,k, 209a, 210d,i,j, 247h, 248b, 255f, 255Ad, 256f, 275a, 312k, 314m,t, 333o,hx, 352d,f
35	Usuwanie nalotu z drzew i krzewów pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów	Doraźnie – zależnie od potrzeb	Obszar całego Parku
36	1. Naprawa i wymiana tablic, informujących o zagrożeniach pożarowych. 2. Oznakowanie dojazdów pożarowych		
37	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu	120 sztuk- według potrzeb wynikających ze stanu zagrożenia pożarowego	
38	Prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym Parku	7 wież, zależnie od zagrożenia	
39	Odkrzaczanie wrzosowiska w ramach realizacji zadań projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ) – „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Kampinoskim Parku Narodowym”	10,00 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 334h,j,k
40	Wykaszenie luk w drzewostanach w ramach realizacji zadań projektu ze środków EFRR w ramach POIiŚ – „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Kampinoskim Parku Narodowym”	10,00 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 334k
41	Odkrzaczanie wrzosowiska	5,00 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały - 108a,b, 109c, 110d
42	Naprawa nawierzchni dróg gospodarczych	Według potrzeb	Obszar całego Parku
43	Odkrzaczanie i tworzenie luk w drzewostanach w celu ochrony buławnika czerwonego (<i>Cephalanthera rubra</i>)	0,20 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały - 103g,f, 122a
44	Usuwanie: 1) podrostu drzew i krzewów, 2) warstwy mszystej w celu ochrony sasanki otwartej (<i>Pulsatilla patens</i>) (gatunek z załącznika nr 2 dyrektywy 92/43/EWG)	0,10 ha	1. Obręb Ochronny Laski, oddział -113a. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 138 b. 3. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 280m
45	1. Usuwanie podrostu drzew i	0,50 ha	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały -

	krzewów. 2. Tworzenie luk w drzewostanie w celu ochrony dąbrowy świetlistej i gatunków z nią związanych (siedlisko przyrodnicze z załącznika nr 1 dyrektywy 92/43/EWG)		189k, 190k, 191l, 192h
--	---	--	------------------------

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Ochrona cennych płatów siedlisk dogodnych dla rozwoju rzadkich gatunków motyli, poprzez: 1) wykaszanie łąk, 2) usuwanie pokosu, 3) stogowanie siana w ramach realizacji zadań projektu ze środków EFRR w ramach POIiŚ - „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Kampinoskim Parku Narodowym”	67,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 420d,f. 2. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 115d,k, 198k, 227f, 228h, 135n, 309k, 334m
2	Budowa kładki drewnianej na ścieżce edukacyjnej „Wokół Opalenia”, w celu ograniczenia wydeptywania siedlisk rzadkich gatunków motyli, w ramach realizacji zadań projektu ze środków EFRR w ramach POIiŚ - „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Kampinoskim Parku Narodowym”	310 m	Obręb Ochronny Laski, oddział 198k
3	Koszenie łąk i usuwanie pokosu w celu ochrony cennych płatów łąk wilgotnych i zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (siedlisko przyrodnicze z załącznika nr 1 dyrektywy 92/43/EWG) i gatunków z nimi związanych	10,00 ha	Obręb Ochronny Laski, oddziały - 294a,i,l, 295f,g
4	Koszenie łąk i usuwanie pokosu w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+ oraz NFOŚiGW – „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”	30,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po wykupieniu gruntów
5	Odkrzaczanie powierzchni łąk w ramach realizacji zadań projektu ze	8,00 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 420d,f.

	środków EFRR w ramach POIiŚ – „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Kampinoskim Parku Narodowym”		2. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 115d, 135n
6	Odkrzaczanie powierzchni łąk w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+ oraz NFOŚiGW – „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”	5,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po wykupieniu gruntów
7	Odkrzaczanie i koszenie łąk w ramach realizacji zadań projektu ze środków EFRR w ramach POIiŚ – „Ochrona gatunków i siedlisk w Kampinoskim Parku Narodowym – obszarze Natura 2000, poprzez wykup i zagospodarowanie gruntów”	40,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów ze środków projektu
8	Zapobieganie naturalnemu pojawianiu się niepożądanych gatunków roślin (sukcesji) przez wykaszanie krzewów i odrośli	6,95 ha	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 172f, 173i, 204t, 204r, 389a
9	Koszenie łąk przez miejscowych rolników, na terenach bezpośrednio przyległych do użytkowanych przez nich gruntów	43,67 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddział 275cx, 2) wieś Aleksandrów dz. nr 45, 50, 3) wieś Kiścinne dz. nr 88/2. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 1) oddziały - 19h,i,j,k,l, 20a,j, 302c,f,g, 2) wieś Cisowe dz. nr 7, 23, 56, 81, 3) wieś Górki dz. nr 121, 128 181/1, 288, 4) wieś Zamość dz. nr 52. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 306bx,zx, 307b,w,x,y,bx,dx,gx,fx,d,w, 308dx, 309w,y,cx,gx, 310l,p,w, 313l
10	Użytkowanie gruntów rolnych przez miejscowych rolników w ramach umów dzierżawy	91,14 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddziały - 170d,g, 219i,j, 272a,o, 288b, 298a,t,dy, 304x,y,bx,cx,fx, 325l,o,s,x,y,z, 355s, 406d, 2) wieś Górki część dz. nr 381/3, 3) wieś Famułki Brochowskie część dz. 283, 4) wieś Roztoka część dz. 21/1. 2. Obręb Ochronny Kromnów: 1) oddziały - 20k, 216a,b,c,f,l, 273n, 291ax,cx, 292d,o, 297l, 299c,d,fx, 300c, 301a,c, 304g, 306a, 325cx,gx, 328a,m, 355dx,fx, 367kx, 404c, 410l, 412b,c,d,f,g,h,i,j, 419c, 2) wieś Nowa Dąbrowa dz. nr 67/1, 3) wieś Górki część dz. nr 145, 172, 319, 7/2, 194, 4) wieś Miszory część dz. 51, 52. 3. Obręb Ochronny Laski:

			1) oddziały - 310w,hx,by, 312c,i,j, 323t,ax, 324l, 325t,w,x,y,mx,rx,tx, 345b, 2) wieś Sieraków część dz. 140/1
11	Zachowanie ekosystemów otwartych przez: 1) usuwanie krzewów, 2) koszenie, 3) usuwanie pokosu	Całkowita powierzchnia około 740 ha, powierzchnia zredukowana (po wyłączeniu płątów turzyc wysokich i trzcin, drobnych zabagnień, pasów roślin wzdłuż cieków) około 700 ha	1. Tereny łąkowe przeznaczone pod wieloletnią dzierżawę (5 lat) - w ramach umów dzierżawy dla osób uczestniczących w programach rolno-środowiskowych. 2. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddziały - 59a,b, 170h, 212b,c, 245d,f, 275b,o,ax,dx,fx, 295c, 311j, 275b,o,ax,dx,fx, 284a,b, 312b,c,d,f,g, 314a,b,c, 317a,d, 320a, 322h, 324a,b,c,d,g,h,i,j,k,l,m,n, 325b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,p,r,w,ax,bx, 326a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o, 333a,b,c,f,h,j,k, 331a,b, 334a,b,c,d,f,h,i,k,o,p,w, y, 335a,b,c,d,f,h,k,l,m, 336a,b,c,f, 361c,d,f, 362c,f,g,h, 366m, 368w, 394a, 425b,c, 342a,b,c,d,f,g,h,i,j,l, 343a,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m, 364c,i,j,k, 390a,b,c, 391a, 392a, 393a,b,g,h,i, 396g,l,i,k, 398p, 399i, 400a,d,g,i,k,n,o,t, 401c,g,k,l, 402d, 403c,f, 404d, 405b,g,j,k,l,p, 406d,r,x,cx,dx,fx,hx, 407f, 408b,i,p, 409b,d,i,m,n, 452d,g,h, 2) wieś Górki, cz. dz. nr 339, 3) wieś Famułki Brochowskie dz. nr 60, 68, 72, 78 cz., 84 cz., 90, 98, 101, 113, 152, 157 cz., 159 cz., 160, 161, 162, 165, 181 cz., 182, 192, 376 cz., 4) wieś Kiścinnie- Krogulec, część dz. nr 86. 3. Obręb Ochronny Kromnów: 1) oddziały - 322p, 324o, 325i,r,y,z,cx, 326o,r,,s,ax,bx, 327d,f,g,h,i, 328o,p, 368w, 369r,ax, 381y,z, 384d,f,g,h,i,n,o,p,r,t, 393a,b,c,g,f,i,j,l,m,o,p,s,t, 398l,m,n,o, 2) wieś Famułki Brochowskie dz. nr 2 cz., 4 cz., 13 cz., 19 cz., 25 cz.,30 cz., 40, 47 cz., 53, 3) wieś Famułki Królewskie dz. nr 207cz., 254 cz., 4) Nowa Dąbrowa dz. i nr 3 cz., 9 cz.,13 cz., 27 cz., 34/2 cz., 41, 48, 60/1, 62, 63/1, 69, 70/1, 160/1, 168, 170/1 cz., 182, 5) wieś Władysławów dz. nr 67 cz., 79 cz. 4. Obręb Ochronny Laski: 1) oddziały - 309g,ax, 310b,c,j, 2) wieś Janówek działki nr 35, 84
12	Kontrola gatunków inwazyjnych w ramach realizacji zadań projektu ze źródła LIFE+ oraz NFOŚiGW –	115,00 ha	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów

	„Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”		
13	1. Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych. 2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi. 3. Grodzenie	400 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych – według potrzeb	Obszar całego Parku
14	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
15	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elphus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	25 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
16	Odstrzały redukcyjne w celu ochrony ptaków i drobnych ssaków: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>), 3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), 5) bażanta (<i>Phasianus colchicus</i>)	Bez ograniczeń	

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	1. Spowalnianie odpływu wód powierzchniowych. 2. Zwiększanie małej retencji. 3. Zasypywanie zbędnych odcinków rowów melioracyjnych. 4. Uzupełnienie wypłukanej przez wodę ziemi. 5. Remont drewnianych przegród. 6. Naprawa innych uszkodzeń w istniejących przetamowaniach	Według potrzeb	Obszar całego Parku
2	Przyspieszanie odpływu wód powierzchniowych w przypadku wyjątkowo wysokich, długo	Według potrzeb	Obszary ochrony czynnej i krajobrazowej

	utrzymujących się stanów wysokich wód powodujących zagrożenie dla ludzi i mienia		
3	Utrzymanie i prowadzenie monitoringu wód podziemnych i powierzchniowych	39 punktów pomiaru (piezometrów)	Obszar całego Parku
4	Utrzymanie i prowadzenie monitoringu pogody	1. 3 punkty meteorologiczne. 2. 5 punktów opadowych	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 172A, 205, 275. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 276, 419. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 2, 206, 333
5	Renaturalizacja stosunków wodnych w celu powstrzymania degradacji przyrodniczej i poprawienia stanu różnorodności biologicznej oraz zachowania i poprawy stanu zjawisk zależnych od wód	Według potrzeb	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po wykonaniu dokumentacji technicznej

D. Ochrona przyrody nieożywionej, gleb, walorów widokowych oraz obszaru Parku przed penetracją ludzką

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Przeciwdziałanie osuwaniu się wydm	Naprawa 30 drewnianych płotków przeciwerozrywających	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 136-138, 178-183, 184-188
2	Ochrona i kształtowanie walorów widokowych, przez: 1) ogławianie wierzb, 2) sadzenie zrzesów wierzbowych – uzupełnienie w istniejących zadrzewieniach	137 sztuk wierzb 100 sztuk	1. Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 348n 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 59c, 294w, 304a, 318s, 333a,b,d, 403d,f, 411c
3	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną penetracją ludzką	1. Konserwacja istniejących szlabanów 2. Ustawianie ogrodzeń i „barier”	Obszar całego Parku Obręb Ochronny Laski, oddziały - 199h, 111A
4	Ochrona obszarów Parku przed nadmiernym ruchem turystycznym	Bieżąca naprawa, konserwacja, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej – według potrzeb	Obszar całego Parku
5	Konserwacja leśnych mogił z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	
6	Konserwacja cmentarzy z okresu II Wojny Światowej – zadanie realizowane przez Wojewodę Mazowieckiego, gminy, parafie i Park		1. Cmentarz – Mauzoleum i Muzeum Walki i Męczeństwa w Palmirach, oddział - 123a. 2. Cmentarze wojenne w: 1) Wierszach, 2) Laskach, 3) Granicy, 4) Wiktorowie
7	Uporządkowanie i oznaczenie miejsca pochówku Żydów		Obręb Ochronny Kampinos, oddział - 354ox

8	Uporządkowanie cmentarza kolonistów niemieckich, konserwacja i opieka nad cmentarzem	Odkrzaczenie oraz inne według wskazań Mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	Obręb Ochronny Laski, oddział 2f
9	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną penetracją ludzką	Wytyczenie i oznakowanie szlaków turystyki konnej	Obszar całego Parku
10	Konserwacja i ochrona na terenie wykupionych nieruchomości: 1) kapliczek, 2) krzyży przydrożnych, 3) tablic pamiątkowych, 4) pomników	Według potrzeb	
11	1. Opieka nad cmentarzami kolonistów „olenderskich”. 2. Budowa ogrodzeń. 3. Usunięcie krzewów. 4. Ustawianie tablic informacyjnych		
12	Opieka nad Sosną Powstańców 1863 r.		Obręb Ochronny Kampinos, oddział - 82d

E. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Monitoring zbiorowisk roślinnych: 1) zbiorowisk wodnych, 2) zbiorowisk nadwodnych, 3) zbiorowisk okrajkowych, 4) wrzosowisk, 5) zbiorowisk ruderalnych, 6) gatunku cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i>), 7) innych szczególnie cennych gatunków roślin	Według potrzeb	Obszar całego Parku
2	1. Inwentaryzacja grzybów, w tym zbiór owocników do dokumentacji i oznaczenia. 2. Wykonywanie fotografii		
3	Inwentaryzacja roślinności rzeczywistej pasów wydmowych		
4	Inwentaryzacja roślinności wodnej i nadwodnej		
5	Inwentaryzacja inwazyjnych gatunków roślin		
6	Ocena skuteczności działań związanych ze zwalczaniem gatunków obcych inwazyjnych		
7	Monitoring: 1) muchołówki małej (<i>Ficedula parva</i>), 2) ptaków szponiastych, 3) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), 4) żurawia (<i>Grus grus</i>), 5) derkacza (<i>Crex crex</i>)		
8	Budowa ścieżek edukacyjnych		
9	Inwentaryzacja pachnicy dębowej (<i>Osmoderma eremita</i>), zgniotka cynobrowego (<i>Cucujus cinnaberinus</i>) i chrząszczy saproksylicznych		
10	Monitoring populacji motyli, roślin pokarmowych larw motyli oraz ptaków, będących docelowymi gatunkami ochrony w ramach realizacji zadań projektu finansowanego w ramach funduszy EFRR w ramach POIiŚ – „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Parku”		

11	Modernizacja i przystosowanie dla potrzeb osób niepełnosprawnych ścieżki edukacyjnej „Do Leśnego Ogródka Botanicznego”		
----	--	--	--

III. Sposoby ochrony czynnej na obszarach ochrony krajobrazowej

A. W ekosystemach leśnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku	Według możliwości	Obszar całego Parku – zgodnie z programem wykupów gruntów
2	Produkcja materiału sadzeniowego	7,42 ha	Szkółka Julinek
3	Propagowanie sadzenia przy gospodarstwach prywatnych (i szerzej – w otulinie Parku) gatunków rodzimych drzew i krzewów	Według możliwości	Obszar całego Parku
4	Zwalczanie chorób grzybowych materiału sadzeniowego (mechaniczne, chemiczne i biologiczne)	1,16 ha	Szkółka Julinek
5	Kontrolne poszukiwania owadów w glebie	Według potrzeb	Grunty rolne do zalesień i szkółka
6	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	Obszar całego Parku
7	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elaphus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	25 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
8	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych	400 sztuk - łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
9	Odstrzały redukcyjne w celu ochrony ptaków i drobnych ssaków: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes proconoides</i>), 3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vison</i>),	Bez ograniczeń	

	4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>)		
10	Ochrona przeciwpożarowa		
	Konserwacja pasów przeciwpożarowych (mineralizacja)	2,82 km	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddziały - 152a, 157h, 172Ar, 253p, 366f, 368h, 2) wieś Korfowe działka nr 77. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 84k, 180f, 420a. 3. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 81b, 194f,g,i,j. 4. Obręb Ochronny Laski, oddział - 369b
	Konserwacja punktów czerpania wody	1 sztuka	Obszar całego Parku
	Utrzymanie przejezdności 20 dojazdów pożarowych – konserwacja	2,5 km	
	1. Usuwanie nalotu drzew i krzewów pod liniami energetycznymi i wokół transformatorów. 2. Usuwanie zbędnych przewodów energetycznych, słupów energetycznych i telekomunikacyjnych	Doraźnie – zależnie od potrzeb	
	1. Naprawa i wymiana tablic informujących o zagrożeniach pożarowych. 2. Oznakowanie dojazdów pożarowych		
	Ustawienie tablic o zakazie wstępu do lasu		
	Prowadzenie letnich obserwacji przeciwpożarowych na wieżach, w obrębach i obwodach ochronnych oraz w punkcie alarmowo-dyspozycyjnym Parku		

B. W nieleśnych ekosystemach lądowych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Nabywanie nieruchomości prywatnych położonych w granicach Parku	Według możliwości	Obszar całego Parku zgodnie z programem wykupów gruntów
2	1. Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku dzik (<i>Sus scrofa</i>) w celu minimalizacji szkód w uprawach i płodach rolnych. 2. Zabezpieczanie pól środkami zapachowymi oraz przez grodzenie	400 sztuk – łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	Obszar całego Parku
3	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku sarna (<i>Capreolus capreolus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych	100 sztuk – łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
4	Odstrzały redukcyjne osobników z gatunku jeleń (<i>Cervus elpahus</i>) w celu minimalizacji szkód w odnowieniach i uprawach leśnych i rolnych	25 sztuk – łącznie na obszarze ochrony czynnej i krajobrazowej w ekosystemach leśnych i nieleśnych	
5	Odstrzały redukcyjne w celu ochrony ptaków i drobnych ssaków: 1) lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) jenota (<i>Nyctereutes procyonoides</i>),	Bez ograniczeń	

	3) norki amerykańskiej (<i>Mustela vision</i>), 4) szopa pracza (<i>Procyon lotor</i>), 5) bażanta (<i>Phasianus colchicus</i>)		
6	Monitoring wód podziemnych i powierzchniowych	1 punkt pomiarowy (piezometr)	Obręb Ochronny Kromnów, oddział 420
7	Użytkowanie terenów rolnych	20,48 ha	1. Obręb Ochronny Kampinos: 1) oddział 219f, 2) wieś Lasocin działki nr 21, 22. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział 419k. 3. Ośrodek Hodowli Żubrów w Smardzewicach (OHŻ), oddział 3b,c,g,h,i,j

C. W ekosystemach wodnych

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Utrzymanie ziemnego zbiornika retencyjno-infiltrującego, pełniącego również funkcję gromadzenia części oczyszczonych wód pościekowych z oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki”	1,71 ha	Obręb Ochronny Laski, oddział 222a
2	Renaturalizacja stosunków wodnych w celu powstrzymania degradacji przyrodniczej i poprawienia stanu różnorodności biologicznej oraz zachowania i poprawy stanu zjawisk zależnych od wód	Według potrzeb	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po wykonaniu dokumentacji technicznej

D. Inne, według specyfiki Parku

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar	Lokalizacja ¹⁾
1	Konserwacja i ochrona cmentarzy z okresu II Wojny Światowej	Według potrzeb	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 210c, 298g, działka nr 118. 2. Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f
2	Konserwacja i ochrona kapliczek, krzyży przydrożnych, tablic pamiątkowych i pomników		Obszar całego Parku
3	Ochrona obszarów Parku przed nadmierną penetracją ludzką	Bieżąca konserwacja, naprawa, odbudowa i budowa infrastruktury turystycznej, odnowienie oznakowania szlaków turystycznych – według potrzeb	
		Modernizacja parkingów, budowa infrastruktury towarzyszącej	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 3d, 135t, 227b, 208h, 326n. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 67b, 84k
		Wytyczenie i wyznakowanie szlaków turystyki konnej	Obszar całego Parku

		Wytyczenie i wyznakowanie szlaku do Zbiornika Mokre Łąki	Obręb Ochronny Laski, oddziały - 223, 224, 225
4	1. Aleja III Tysiąclecia – konserwacja i utrzymanie obiektu. 2. Sadzenie kolejnych dębów	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
5	1. Kompleksowa modernizacja i adaptacja do celów edukacji kompleksu budynków na terenie Ośrodka Dydaktyczno - Muzealnego w Granicy, w tym budynków zabytkowych (siedziba Obrębu Ochronnego Kampinos i Muzeum Puszczy Kampinoskiej). 2. Edukacyjne zagospodarowanie terenu		
6	Ochrona obszarów Parku przed nadmiernym ruchem turystycznym, poprzez modernizację istniejącego parkingu, urządzenie terenów rekreacyjnych oraz budowę wiaty wielofunkcyjnej wraz ze szczególnym zbiornikiem na ścieki	Zagospodarowanie polany wypoczynkowej wraz z parkingiem	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 172Aw,x, 366i
7	Ochrona obszarów Parku przed nadmiernym ruchem turystycznym		Obręb Ochronny Laski, oddział - 188i
8	1. Upowszechnianie wiedzy o Parku, wiedzy przyrodniczej, ekologicznej i zasad zrównoważonego rozwoju, poprzez działania edukacyjne i informacyjne: 1) prowadzenie zajęć edukacyjnych, ośrodków edukacyjnych i punktów informacyjnych, 2) organizacja wydarzeń edukacyjnych (festiwale, szkolenia, warsztaty, konkursy, wernisaże, wystawy, festyny, kampanie informacyjne i promocyjne). 2. Działalność wydawnicza. 3. Komunikacja społeczna. 4. Sympozja. 5. Seminaria, konferencje	Według potrzeb	1. Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy. 3. OHŻ. 4. Teren Parku i otuliny. 5. Działania poza Parkiem
9	1. Ochrona elementów dawnych fortyfikacji. 2. Zabezpieczenie przed niekontrolowaną penetracją	2 obiekty	1. Grochalskie Piachy. 2. Dębina
10	1. Prowadzenie Muzeum Puszczy Kampinoskiej. 2. Uzupełnienie i konserwacja zbiorów	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
11	1. Prowadzenie Centrum Edukacji w Izabelinie. 2. Uzupełnienie i konserwacja zbiorów ekspozycji stałej „Przyroda i historia Puszczy Kampinoskiej”	1 obiekt	Centrum Edukacji w Izabelinie
12	1. Budowa zagrody rehabilitacyjno – pokazowej zwierząt w Julinku. 2. Wykonanie dokumentacji projektowej	1 obiekt	Obwód Ochronny Rózin
13	Budowa sieci hydrantowej do obszaru ochrony ścisłej Granica i Ośrodka Dydaktyczno - Muzealnego w Granicy	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos
14	Rozbudowa infrastruktury terenowej, poprzez zagospodarowanie modelu wydmy i urządzenie	1 obiekt	1. Centrum Edukacji w Izabelinie.

	ogródka roślinności puszczańskiej		2. Obręb Ochronny Laski, oddział - 209d, f
15	Wykonanie ścieżki dydaktycznej „Tropem Łosia”	1 obiekt	Ośrodek Dydaktyczno – Muzealny w Granicy
16	Usuwanie wyrobów zawierających azbest, poprzez: 1) likwidację nielegalnych składowisk, 2) wymianę pokryć dachowych na nowe w obiektach własności Skarbu Państwa	Według możliwości	Obszar całego Parku
17	Wykonanie audytów energetycznych i termomodernizacja osad służbowych		
18	Rozbiórka obiektów budowlanych, zbędnych dla realizacji zadań ochronnych, będących w użytkowaniu wieczystym Parku		
19	Rozbiórka obiektów budowlanych w ramach realizacji zadań projektów: 1) „Ochrona zasobów przyrodniczych Puszczy Kampinoskiej – obszaru Natura 2000, poprzez renaturyzację wykupionych gruntów”, w ramach LIFE+. 2) „Ochrona gatunków i siedlisk w Parku – obszarze Natura 2000, poprzez wykup i zagospodarowanie gruntów”, ze środków EFRR, w ramach POIiŚ	20 gospodarstw	Obszar całego Parku – szczegółowa lokalizacja po realizacji wykupu gruntów i zabudowań
20	Rozbiórka masztów o konstrukcji stalowej zbędnych do realizacji zadań ochronnych	Według możliwości	1. Famułki oddział - 204l. 2. Truskaw oddział - 268l. 3. Rybitew oddział - 6p
21	Budowa osady leśniczego Obwodu Ochronnego Krzywa Góra i Polesie	2 obiekty	Obwód Ochronny Krzywa Góra i Polesie
22	Wykonanie dokumentacji projektowej i przebudowa budynku mieszkalnego we wsi Debły gmina Leszno	1 obiekt	Debły oddział - 184w nr inw. KPN/T/60/058
23	Wykonanie dokumentacji projektowej i budowa wodociągu wraz z przyłączem do osady służbowej w Laskach	1 obiekt	Laski ul. Partyzantów 60 oddział - 367 nr inw. KPN/T/66/08
24	1. Podłączanie zabudowań Parku do gminnych sieci kanalizacyjnych i wodociągowych. 2. Wykonywanie dokumentacji projektowej	Według możliwości	Obszar całego Parku
25	1. Budowa parkingów turystycznych – leśnych. 2. Wykonanie dokumentacji projektowej	7 sztuk	1. Obręb Ochronny Laski, oddziały - 2l, 135t, 188i, 208h, 227b. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 67b, 84k
26	Wymiana przyłącza energetycznego w OHŻ	1 obiekt	OHŻ
27	Wymiana taboru samochodowego Parku poprzez zakup nowych pojazdów	5 sztuk	Obszar całego Parku
28	Prowadzenie Stacji Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego	1 obiekt	Stacja Bazowa „Kampinos”
29	Prowadzenie monitoringu siedlisk	Według możliwości	Obszar całego Parku
30	Remont mostu drewnianego	1 obiekt	Obręb Ochronny Kampinos, oddział - 184a,b
31	Budowa woliery adaptacyjno-treningowej dla rysia	1 obiekt	Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 203g,f

32	Sprzątanie i wywóz śmieci	Według potrzeb	Obszar całego Parku
33	Dostawa, instalacja i uruchomienie automatycznej stacji meteorologicznej dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej	1 komplet	Siedziba dyrekcji Parku (oddział 209z)
34	Budowa masztów metalowych stacji bazowych łączności radiowej	2 sztuki	1. Obręb Ochronny Kampinos, oddział - 271j. 2. Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 301, działka nr 105
35	Budowa masztów łączności wewnętrznej sieci informatycznej Parku o konstrukcji metalowej wraz z systemem przesyłu	2 zestawy	1. Obwód Ochronny Wiersze dz. ew. 80. 2. Obwód Ochronny Dąbrówka dz. ew. 105
36	Monitoring zbiorowisk roślinnych: 1) zbiorowisk wodnych, 2) zbiorowisk nadwodnych, 3) zbiorowisk okrajkowych, 4) wrzosowisk, 5) zbiorowisk ruderalnych, 6) gatunku cisa pospolitego (<i>Taxus baccata</i>), 7) innych szczególnie cennych gatunków roślin	Według potrzeb	Obszar całego Parku
37	1. Inwentaryzacja grzybów, w tym zbiór owocników do dokumentacji i oznaczenia. 2. Wykonywanie fotografii		
38	Inwentaryzacja roślinności rzeczywistej pasów wydmyowych		
39	Inwentaryzacja roślinności wodnej i nadwodnej		
40	Inwentaryzacja inwazyjnych gatunków roślin		
41	Ocena skuteczności działań związanych ze zwalczaniem gatunków obcych inwazyjnych		
42	Monitoring: 1) muchołówki małej (<i>Ficedula parva</i>), 2) ptaków szponiastych, 3) bociana czarnego (<i>Ciconia nigra</i>), 4) żurawia (<i>Grus grus</i>), 5) derkacza (<i>Crex crex</i>)		

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów, Ośrodka Hodowli Żubrów Smardzewice sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r.

Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych.

Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

OPIS SPOSOBÓW CZYNNEJ OCHRONY GATUNKÓW ROŚLIN I ZWIERZĄT

I. Obszary ochrony czynnej

A. Sposoby czynnej ochrony gatunków roślin

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Sasanka łąkowa (<i>Pulsatilla pratensis</i>)	Ochrona ex situ	1. Utrzymanie hodowli gatunków w Gospodarstwie Szkółkarskim w Julinku. 2. Zbiór nasion i wzbogacenie kolekcji o kolejne wybrane gatunki
2	Zawilec wielkokwiatowy (<i>Anemone sylvestris</i>)		
3	Orlik pospolity (<i>Aquilegia vulgaris</i>)		
4	Szałwia łąkowa (<i>Sylvia pratensis</i>)		
5	Naparstnica zwyczajna (<i>Digitalis grandiflora</i>)		
6	Inne szczególnie cenne gatunki roślin		
7	1. Mącznica lekarska (<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>). 2. Goździk piaskowy (<i>Dianthus arenarius</i>). 3. Ukwap dwupienny	Ochrona in situ, poprzez utrzymanie odpowiednich warunków siedliskowych w płatach muraw napiaskowych i wrzosowisk	Utrzymywanie i powiększanie istniejących luk w drzewostanie, eliminacja podrostu i podszytu w części wydzielonej w Obrębie Ochronnym Laski, oddziały - 108a,b, 109c, 110d, 334j,k
8	Sasanka otwarta (<i>Pulsatilla patens</i>)	Ochrona in situ, poprzez utrzymanie odpowiednich warunków siedliskowych	Eliminacja podrostu i podszytu, ograniczanie warstwy mszystej w części wydzielen: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały - 113a, 334r, 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddział - 138b
9	Pełnik europejski (<i>Trollius europaeus</i>)	Ochrona ex situ	Założenie stanowisk zastępczych dla populacji występującej w Obrębie Ochronnym Laski, oddział - 376b
10	Buławnik czerwony (<i>Cephalanthera rubra</i>)	Ochrona in situ, poprzez przywrócenie odpowiednich warunków siedliskowych	Eliminacja podszytu i powiększenie luk w drzewostanie Obręb Ochronny Laski, oddziały - 103b, 104a, 122a, 34a

B. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	1. Bezkręgowce chronione na podstawie dyrektywy 92/43/EWG. 2. Gatunki ptaków chronionych na podstawie dyrektywy 2009/147/WE	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Zachowanie siedlisk poprzez koszenie i odkrzaczanie łąk. 2. Zapobieganie sukcesji na wrzosowiskach. 3. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 4. Pozostawianie drzew dziuplastych, próchniejących i martwych
2	Bezkręgowce: 1) strojniś nadobny (<i>Philaeus chrysops</i>), 2) przeplatki – aurinia (<i>Euphydryas aurinia</i>), 3) didyma (<i>Melitaea didyma</i>), 4) diamina (<i>Melitaea diamina</i>), 5) modraszki – alkon (<i>Phrngaris alcon</i>), 6) arion (<i>Phrngaris arion</i>), 7) telejus (<i>Phengaris telejus</i>), 8) lelek (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Czynna ochrona siedlisk w ramach realizacji zadań projektu finansowanego z funduszy EFRR w ramach POIiŚ – „Czynna ochrona rzadkich gatunków bezkręgowców i ptaków siedlisk otwartych w Parku”	1. Odkrzaczanie łąk. 2. Wykaszanie łąk. 3. Odkrzaczanie wrzosowisk
3	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie stref ochronnych wokół gniazd i przestrzeganie zaleceń ochronnych z nimi związanych
4	1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Ptaki (w szczególności dziuplaki). 3. Bezkręgowce	Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew dziuplastych i martwych
5	1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>), w tym gatunki chronione na podstawie dyrektywy 92/43/EWG. 2. Inne drobne ssaki. 3. Owady	Ochrona nisz bytowania cennych gatunków	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwnic oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcja ich części

6	Żubr (<i>Bison bonasus</i>)	Hodowla zamknięta w OHŻ	1. Zapewnienie właściwych warunków bytowych hodowanych zwierząt. 2. Opieka weterynaryjna. 3. Sterowanie rozmnażaniem (księgi rodowodowe). 4. Wymiana zwierząt z innymi ośrodkami
7	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji gatunku rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie zachowań rysia (<i>Lynx lynx</i>) w naturze. 2. Odłów i leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 3. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej
8	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach stanowiących własność prywatną	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach niebędących w użytkowaniu wieczystym Parku
9	Ssaki kopytne	Łagodzenie wpływu ekstremalnie warunków pogodowych	1. Wyłożenie lizawek dla zwierząt w ilości 34 sztuk. 2. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 3. Udostępnianie runa, poprzez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej oraz dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
10	1. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 2. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 3. Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Utrzymanie liczebności na poziomie nie zagrażającym środowisku	Redukcja liczebności drogą odstrzałów
11	1. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 2. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 3. Norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>). 4. Szop pracz (<i>Procyon lotor</i>). 5. Bązant (<i>Phasianus colchicus</i>)	Obniżenie pogłowia lisa i redukcja gatunków obcych	Regulacja liczebności na drodze pozyskania i odstrzałów redukcyjnych

12	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie
----	------------------------------	-------------------------------------	---

II. Obszary ochrony krajobrazowej

A. Sposoby czynnej ochrony gatunków zwierząt

Lp.	Nazwa gatunku	Rodzaj zadań ochronnych	Opis sposobów ochrony
1	Zwierzęta łowne	Łagodzenie wpływu ekstremalnych warunków pogodowych	1. Pogłębianie i odładzanie wodopojów na ciekach i zbiornikach wodnych. 2. Udostępnianie runa poprzez częściowe usunięcie pokrywy śnieżnej. 3. Dokarmianie w skrajnie trudnych warunkach zimowych w przypadkach masowego zagrożenia życia zwierząt
2	1. Sarna (<i>Capreolus capreolus</i>). 2. Jeleń (<i>Cervus elaphus</i>). 3. Dzik (<i>Sus scrofa</i>)	Regulacja liczebności	Odstrzały redukcyjne
3	Ryś (<i>Lynx lynx</i>)	Program reintrodukcji rysia rozpoczęty w 1992 r.	1. Śledzenie ich zachowań w naturze. 2. Odłów. 3. Leczenie osobników chorych lub osłabionych i ponowne ich uwalnianie. 4. Dopuszczenie kolejnych osobników w celu wzbogacenia puli genowej
4	Bóbr (<i>Castor fiber</i>)	1. Ochrona gatunku reintrodukowanego w 1980 r. 2. Zmniejszanie szkód na gruntach stanowiących własność prywatną	1. Ochrona tam i żeremi. 2. Ograniczenie zabiegów udrażniania cieków wodnych. 3. Budowa urządzeń i wykonywanie zabiegów zapobiegających szkodom w uprawach rolnych na gruntach nie będących w użytkowaniu wieczystym Parku
5	1. Jenot (<i>Nyctereutes procyonoides</i>). 2. Norka amerykańska (<i>Mustela vison</i>). 3. Lis (<i>Vulpes vulpes</i>). 4. Bażant (<i>Phasianus colchicus</i>)	Regulacja liczebności: 1) populacji lisa (<i>Vulpes vulpes</i>), 2) gatunków obcych	Odstrzały redukcyjne - bez ograniczeń
6	Lis (<i>Vulpes vulpes</i>)	Ochrona populacji przed wścieklizną	Wykładanie szczepionek przeciw wściekliznie

7	1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Inne drobne ssaki. 3. Owady	Ochrona nisz bytowania cennych gatunków	Pozostawianie odpowiednio urządzonych piwnic oraz budynków drewnianych lub rekonstrukcje ich części
8	1. Bocian czarny (<i>Ciconia nigra</i>). 2. Bielik (<i>Haliaeetus albicilla</i>). 3. Orlik krzykliwy (<i>Aquila pomarina</i>)	Ochrona miejsc gniazdowania	Wyznaczanie i przestrzeganie zaleceń ochronnych w strefach ochronnych wokół gniazd
9	Ptaki	Zachowanie siedlisk	Zachowanie terenów otwartych
		Wzbogacenie bazy pokarmowej w okresie zimowym	Wykładanie karmy dla ptaków w okresie mroźnej zimy w ilości do 150 kg
10	1. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>). 2. Ptaki (w szczególności dziuplaki). 3. Bezkręgowce	Zachowanie miejsc rozrodu, miejsc lęgowych i bazy pokarmowej	Pozostawianie drzew dziuplastych i martwych
11	1. Bezkręgowce chronione na podstawie dyrektywy 92/43/EWG. 2. Gatunki ptaków chronione na podstawie dyrektywy 2009/147/WE	Zachowanie miejsc bytowania i rozrodu	1. Koszenia i odkrzaczania łąk. 2. Utrzymywanie odpowiedniego poziomu wód w zbiornikach. 3. Pozostawianie drzew dziuplastych, próchniejących i martwych – głównie dęb (<i>Quercus</i>) i lipa (<i>Tilia</i>)

OBSZARY OBJĘTE OCHRONĄ ŚCISŁĄ, CZYNNĄ ORAZ KRAJOBRAZOWĄ

Lp.	Rodzaj ochrony	Lokalizacja ¹⁾	Powierzchnia ogółem w ha
1	Obszary ochrony ścisłej	1. W Obrębie Ochronnym Kampinos oddziały o numerach - 4-9, 13-17, 18a,b, 70a-n, 71a-j, 72a-m,o,p, 73a-g, 74a-h, 92m, 93f,g, 94b-j, 137b,c, 138c, 142c,f, 143b-d, 144, 145, 151f-h,j, 161c,f, 162, 165d-g, 166, 167a-n, 168, 169, 170a,b, 171, 172a,b, 181k,m, 210, 211, 215a-c, 216a-j,m-o,s, 217, 238-240, 242, 243a,c,d, 244, 245a-c, 246-248, 249a-c,f,g, 250a-c, 251a,c. 2. W Obrębie Ochronnym Kromnów oddziały o numerach - 3A, 4, 4A, 5l,m,n, 6n,o, 9-12, 14c,d,f, 15a-i,k, 16a-g, 17a-h, 18a-j, 19a, 25a, 26a-c, 27a-c,f, 47c,d, 48a-f, 95, 96, 97a-d, 140j,k, 141d-j, 142d-j, 143g-k, 144c-i, 145f,g,i,j, 146b,d,g,i, 147, 161f-j, 162d-j, 163f-j, 164j, 182c, 183-186, 193g-n, 194m-p, 195i-o, 196c-k, 197d-j, 198-202, 203a,h,i, 204f, 206b, 208d, 214c, 215a-c, 232-260. 3. W Obrębie Ochronnym Laski oddziały o numerach - 10l-t, 11h,k,m,n,p-s, 17f-i, 24b-d, 25a,b,f-p, 27a-j, 28a-i, 29-31, 32a,b,d-g, 33f,h-j, 34c-f, 35, 36, 37a,i-n, 38i-k, 48a-j, 49-57, 58d-l, 59c-j, 67-74, 75g,h, 77b-f,j,k, 92-101, 102a,d,i-n, 114a,d,f, 116a-g, 117-121, 132b, 133a-c, 134a-c, 135a-h,k,m, 136a-i,l,p, 147c-f,i-l, 148a,d,f,g,i-k, 160d-g, 161f,g, 171a-d,g, 172a-h,j-l, 173a-c,j, 232-234, 269, 270l,p-t, 271	4636
2	Obszary ochrony czynnej	1. W Obrębie Ochronnym Kampinos oddziały o numerach - 1-3, 10-12, 18c-k, 19-69, 70o-s, 72k-m, 72n,r-w, 73h-j, 74i-o, 75-82, 83a-d,g-i, 84-91, 92a-l, 93a-d, 94a, 95-111, 112a-j,l-m, 113-131, 132a-h, j, 133-136, 137 a, 138a,b, 139-141, 142a,b,d, 143a, 146-150, 151a-d,i, 152b-f, 153-156, 157a-g,i,j, 158-160, 161a,b, 163, 164, 165a-c, 166, 170c-j, 172c-f, 172Aa,b,d,f,h-p,s,t, 173a-d,g-i,l, 174-178, 178Aa-m, 179, 180, 181a-j,l, 182a,b,d-g, 184a-t, 185-198, 199b-i, 200, 201a-i,k-p, 202, 203, 204a-o,w-ax, 205a-d,g-j, 207a-d, 212, 214, 215d, 216k,l,p,r,t,w, 218, 219a-d,h-j, 220, 221a-d,g-k, 225-237, 241, 243b,f, 245d,f, 249d,h, 250d-j, 251b,d, 252, 253a-o, 254a-d,g-m, 255, 256a,b,d-i, 257-269, 270a-kx, 271a-i,k-s, 272a-p, 273a-j,l-n, 275a-o,r-hx, 276-279, 280a,b,d-zx, 281-290, 291a-g,i-l, 292a-g,i-ox, 293a-c,f-x, 294a-m,o,p-dx, 295, 296, 297a-ax,cx-wx, 298a-xx,zx-fy, 299a-o,r-t, 300, 301a-g,i-fx, 302a-f,h-dy, 303, 304a-j,l-fx,hx-px, 305, 306, 307a-c,f-h,j-cx, 308, 309a-c,f,h,i,k-y, 310-314, 315a-gx,ix-px, 316a-z,bx,dx-gx,ix,jx, 317-323, 324a-d,g-j, 325a-i,k-	27 392

	s,w-ax, 326, 327, 328a-c,j, 329-332, 333a-h,k,l, 334a-t,z, 335a-k, 336, 337, 338a-l,m-s, 339a,b,d-n, 340a,b,f,h-ix, 341-343, 347-353, 354a-dx,gx,ix-wx,yx-ay, 355a,b,d-p,s-fx,hx,ix, 356-359, 360a-m,o-ax,cx,fx-mx, 361a-f,h-n,r-cx, 362a-j,l-w,y-bx,dx,fx, 363a-bx, 364, 365, 366b,d,h-n,p,r, 367a,c-z, 368a-g,i-p,s-y, 369a,c-nx, 370, 371, 372a-s,w,x, 373a-p,s-x,z-fx, 374a-j,l-o,r,s, 375-381, 382a-f,h-j,l,m,o-x, 383-389, 390-393, 394a-d, 395a-d, 396a-f, 397a, 398a-ay, 399, 400a-d,g-t, 401-404, 405a-l,o-x, 406a-r,w-bx, 407-410, 411a-o,s,t, 412-414, 415a-y,ax-jx, 416a-r,t-gx, 17, 418a-l,n-p,s, 419a-i,k,l, 420-424, 446. 2. W Obrębie Ochronnym Kromnów oddziały o numerach - 1-3, 5a-k,o, 6a-m,r, 7-8, 13, 14a-c,g-m, 15j,l-o, 16h-j, 17i-l, 18k-m, 19b-f,h,j-r, 20a,f-y, 21-24, 25b-g, 26d-h, 27d,g-i, 28-46, 47a,b,f,g, 48g, 49-66, 67a,c,f-j, 68-76, 77a-h,j-n,p,r,t-dx,gx-rx, 78-94, 97f, 98-133, 134a-c,g-i, 135-139, 140a-i,l-p, 141a-c, 142a-c, 143a-f, 144a,b, 145a-d,h, 146a,c,f, 148-160, 161a-d, 162a-c, 163a-d, 164a-i,k, 165-179, 180a-d,g,h, 181, 182a,b,d-g, 187-192, 193a-f, 194a-l, 195a-f,h, 196a,b, 197a-c, 203b-g, 204a-d,g,h,k,m-t, 205, 206a,c-k, 207, 208a-c,f,g, 209-213, 214a,b,d, 215d,f, 216a-c,f-o, 216A, 217, 218, 219a-d, 219A-223, 224a-h,j-r, 225, 226, 227a-c, 229, 261-265, 266a-d,h-k, 267, 268, 269a,b,d-bx,gx-ix, 270a-j,l-w,y-fx,hx-jx, 271, 272a-dx,gx-ay,dy, 273a-n,r,t,y,z, 274a-n,p-bx,dx-mx, 275, 276c-s, 277a,c-n, 279-283, 284a-f,h-m, 285-290, 291a-p,s-y,ax-hx, 292a,b,d-w, 293a,c-h, 294, 295, 296b,d-h,j-s, 297, 298, 299a,d,f,h-n,p-dx,gx,hx, 300, 301a,c-g,i,j, 302a-g,i-j,l, 303, 304a-i,k-n, 305, 306a,b,d-t, 307, 308a-g,i-p, 309a-k,m-ix, 310-314, 315a-c,f-z, 316a,c-z, 317-320, 321a-i, 322-324, 325a-l,n-dx,gx, 326a-o,r-bx, 327-330, 331a-l, 332a-c,f-n, 333-335, 336a-n,p, 337, 338a-h,j-n, 339a-r,t-x,z-hx, 340a-t,x-z, 341-347, 348a-ax,bx, 349, 350a-gx, 351-355, 356a-l,n-kx, 357-363, 364c-l, 365, 366a-dx,gx, 367a-ix,kx,lx, 368a-hx,jx-px, 369a-f,h-n,p-w,y-bx, 370a-ax,cx-hx, 371, 372a-c,f-l, 373a-c,f-r, 374a-h,l-p,s-w, 375, 376, 377a-f,h-dx, 378a-g,i-fx, 379, 380, 381a-c,f-z, 382-384, 385a-g,i-m,o-ix, 386, 387a,c-n, 388-400, 402, 403, 415b, 419a,c,f-j. 3. W Obrębie Ochronnym Laski oddziały o numerach - 1, 2b-d,g-j,l, 3a-c,f-i, 4-8, 9a-d,g-i,k-o, 10a-d,g-k, 11a-g,i,j,l,o,t, 12, 13a,c-h, 14a,b,d-g, 15, 16, 17a-d, 18-23, 24a, 25c,d, 26a,b,d-g,i-s, 27k, 28j,k, 32c, 33a-d,g, 34a,b, 37b-f,o, 38a-h, 39-47, 48k,l, 58a-c, 59a,b, 60-66, 75a-f, 76, 77a,g-i,l-o, 78-80, 81a,c-l, 82-91, 102b,c,f-h, 103-113, 115a-k, 116h, 122, 123a,c,d, 124-130, 131a-f, 132a,c-g, 133d-g, 134d,f, 134Aa-l,o,s-w,	
--	---	--

		135i,j,n-r, 136j,k,m-o, 137-146, 147a,b,g,h, 148b,c,h, 149-159, 160a-c, 161a-d, 162-170, 171f,h,i, 172i,m,173d-i, 174-187, 188a-h,j-p, 189-193, 194a-d,h,k,l,o, 195, 196a-c,f-k, 197, 198, 199a-l, 200-204, 205a-d,g, 206a-s, 207, 208a-f,i,j, 209a-c,h-k, 210a,b,d,g-o,r-x, 211a,b,d-i, 212a-d,i,k,l,n, 213-218, 219g-fx, 220, 221a-m, 222-226, 227a,c-n, 228-231, 235-247, 248b-r, 249-253, 254a,b,f-l, 255-267, 268a-k,m-w,y,z, 270a-k,m-o, 272, 273, 274a,c,d,i-ax, 275a-n,p,r,t-bx, 276-281, 282a-j,l-n, 283a-r, 284-289, 290a-l,n-y, 291, 292a-f,h-xx, 293b-h,j-bx, 294-297, 298a-f, 298Aa-k, 299a-j, 300-302, 303a-t,x-fx, 304-306, 307a-gx,jx, 308a-px,sx-wx, 309a,c-hx,jx-mx,ox, 310a-dx,hx-kx,mx-zx,by, 311a-m,o, 312-314, 315a-f, 16a-x,z,ax, 317-322, 323a-w,y,ax,bx, 324a-hx,jx,lx-nx, 325a-dx,gx-jx,lx,mx,px,rx,tx,xx-ay,cy, 326b-i,k-m,o-x, 327a-c,f,h-t, 328a,b,d-h,j-m, 329-331, 332a-bx, 333a-g,i-lx,334a-d,g-s, 335a-s,w-bx, 336a-px, 337-338, 339a-f,h-m, 345a,c-f, 346a-g,i-z, 347, 348a,b,d-o, 349, 350, 351a-j,l-n, 352a-i, 353, 354, 355a-g, 357, 361b-f, 363, 364, 367. 4. W Ośrodku Hodowli Żubrów oddziały o numerach -2a-d,f-l,m-s,w-z, 3a	
3	Obszary ochrony krajobrazowej	1. W Obrębie Ochronnym Kampinos oddziały o numerach - 83f, 132i, 152a, 157h, 172g, 172Ac,g,r,wx, 173f,j,k, 178An,o, 184w, 199a, 201j, 204p-t,bx, 205f, 207f,g, 219f,g, 221f, 222-224, 253p, 254f, 256c, 270lx,mx,nx,ox, 271j, 272r, 273k, 275p, 280a,c, 291h, 292h, 293d,f, 294n,p,fx, 297bx,wx, 298yx, 299p, 301h, 302g, 304k,gx, 307d,i, 309d,g,j, 315hx, 316ax,cx,hx, 324f, 325j,t,bx, 328d-i,k-o, 333i,j,m,n,334wx,y, 335l,m, 338m, 339c, 340c,d,g, 344-346, 354fx,hx,xx, 355cr,gx, 360n,bx,dx, 361g,o,p, 362kx,cx,gx,hx,ix,jx, 363cx, 366a,c,f,g,o, 367b, 368hr, 369b,ox, 372t, 373ry, 374k,p, 381, 382g,k,n,y, 389Aa, 394f-l,m, 395f-l, 396g-l, 397b, 398by, 400f, 405mn, 406s,cx-ix, 411p,r, 416s, 418m,r, 419j, 425-434, 436-440, 442, 444, 448-452. 2. W Obrębie Ochronnym Kromnów oddziały o numerach - 6p, 19g,i, 20b-d, 67b,d, 77i,o,s,fx, 134f, 180f, 204i,j,l, 216d,p,r, 219f, 224i, 227d,f-k,m-z,ax-tx,wx, 266f,g, 269b,c,cx-fx, 272fx,by,cy, 273o,p,s,t,w,x, 274o,cx,nx, 276a,b, 277b, 284g,n, 291r,z, 292c, 293b, 296a,c,i,k, 299b,c,g,o,fx, 301b,h, 302h,k, 304j, 306c, 309l, 315d, 316b, 321j, 325m,fx,hx, 326p, 331m, 332d, 336o, 338i, 339s,y, 340w, 348bx, 350hx-kx, 356m, 364a,b, 366fx, 367jx,lx, 368ix,rx, 369g,ox, 370bx,fx,ix,jx, 372d, 373d, 374i,j,kr, 377fx, 378h, 381d, 387b, 401, 404-412, 414, 415a,c-f, 416-418, 419b,d,k,l, 420. 3. W Obrębie Ochronnym Laski oddziały o numerach - 2a,f,k, 3d, 9f,j, 10f, 13b, 14c, 26c,h, 37g,h, 81b, 114b,c,	6516

	115l, 123b,f, 131g, 134Am,n,p,r, 135l,s,t, 188i,r, 194f,g,i,j,m,n, 196d, 199m, 205f, 206t,w,z,x,y, 208g,h, 209c–g,k–n, 210c,f,p, 211c, 212f–h,j,m, 219a–f, 227b, 254c,d, 268lx, 274b,f,g,h, 275o,s, 282k, 283s,t, 290m, 292g, 293a,i, 298g, 298Al, 299k, 303w, 307hx,ix, 308rx, 309b,ix,nx, 310fx,gx,lx,ay,cy, 311n,p, 315g, 316y, 323xz, 324ix,kx,ox, 325fx,kx,nx,ox,sx,wx,by,dy,fy, 326a,j,n, 327d,g, 328c,i, 332cx, 333h, 334f, 335t,cx, 339g, 345b,c, 346h, 348c, 351k, 352j, 355h, 359, 360, 361a, 362, 365, 366, 368–376. 4. W Ośrodku Hodowli Żubrów oddziały o numerach - 1, 2t, 3b,c,d,f,g,h,i,j	
Razem:		38544

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r.

Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych.

Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

**USTALENIE MIEJSC UDOSTĘPNIANYCH W CELACH NAUKOWYCH,
EDUKACYJNYCH, TURYSTYCZNYCH, REKREACYJNYCH I SPORTOWYCH,
Z PODANIEM MAKSYMALNEJ LICZBY OSÓB MOGĄCYCH PRZEBYWAĆ
JEDNOCZEŚNIE W TYCH MIEJSCACH**

I. Miejsca udostępniane w celach naukowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Cały obszar Parku	Bez limitu
2	Stacja Naukowa w Famułkach Królewskich, Obręb Ochronny Kromnów, oddział - 370 dx	20

II. Miejsca udostępniane w celach edukacyjnych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Polany wypoczynkowe	Bez limitu
2	Centrum Edukacji w Izabelinie, Obręb Ochronny Laski, oddział 209g	500
3	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny im. Jadwigi i Romana Kobendzów w Granicy Obrębu Ochronnego Kampinos, oddział - 172g	1. Ośrodek - 1 000. 2. Muzeum - 50
4	OHŻ w Smardzewicach, oddział 2	60
5	Biblioteka, Budynek Dyrekcji Parku, Izabelin, Obręb Ochronny Laski oddział 209g	10
6	Gospodarstwo Szkółkarskie w Julinku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 199a	50
7	Leśny Ogródek Botaniczny w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 205d	50
8	Grodzisko wczesnośredniowieczne w Zamczysku, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 165g	50
9	Mogiła Powstańców 1863 r., Obręb Ochronny Laski, oddział 234c	Bez limitu
10	Skansen budownictwa puszczańskiego - teren Ośrodka Dydaktyczno-Muzealnego w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Ar	100
11	Chata Kampinoska, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173j	100
12	Muzeum Puszczy Kampinoskiej, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	50
13	Kapliczki, krzyże przydrożne, tablice pamiątkowe, pomniki i tym podobne obiekty – teren całego Parku	Bez limitu

14	Pozostałości cmentarzy kolonistów "olenderskich": 1) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 367dx, 391m, 388ll, 2) Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 2 we wsi Karolinów	
15	Miejsce Pamięci Palmiry, Obręb Ochronny Laski, oddział 123a	
16	Cmentarze wojenne z okresu II wojny światowej w: 1) Wierszach, Obręb Ochronny Laski, działka nr 118, 2) Laskach Obręb Ochronny Laski, oddział 210c, 3) Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 173f, 4) Wiktorowie, Obręb Ochronny Laski, oddział 298g	
17	Cmentarz kolonistów niemieckich, Obręb Ochronny Laski, oddział 2f	
18	Miejsce straceń Żydów Obręb Ochronny Kampinos, oddział 354ox	
19	Mogiły żołnierskie – obszar całego Parku	
20	Aleja III Tysiąclecia, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172Af	200
21	Współczesne miejsca kultu religijnego: 1) kościół w Górkach, Obręb Ochronny Kromnów, działka nr 255, 2) kościół w Wierszach, Obręb Ochronny Kampinos, działka nr 64	Bez limitu

III. Miejsca udostępniane w celach turystycznych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Parkingi: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały – 2l, 3d, 9f, 10f, 123a, 135t, 188i, 208h, 209g, 227b, 326n, 360a, 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały - 152a, 172Aw,x, 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddz. 67b, 84k, 180f	Limitowana pojemnością parkingów

2	Pola wypoczynkowe: 1) Obręb Ochronny Laski, oddziały - 114b, 115a, 134Am,n, 188i, 194f,g,i,j, 209c,d,f, 227b, 268x, 334f, 360a,b, 268x, 2) Obręb Ochronny Kampinos, oddziały – 152a, 172Aw 253p, 366i, 3) Obręb Ochronny Kromnów, oddziały – 67b, 266d,g	13 250
3	Skansen w Obrębie Ochronnym Kampinos, oddział 172Ar	100
4	Ośrodek Dydaktyczno-Muzealny w Granicy, Obręb Ochronny Kampinos, oddział 172g	Ośrodek – 1 000 Muzeum – 50
5	Zagroda pokazowa żubrów w OHŻ w Smardzewicach, oddział 2z	60
6	Stacja końcowa turystycznej kolejki wąskotorowej linii Sochaczew - Wilcze Tułowskie	300
7	Stanica Turystyczna Borek Tułowski, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 134b, 134f	500

IV. Miejsca udostępniane w celach rekreacyjnych i sportowych

Lp.	Miejsce udostępniane ¹⁾ (nazwa miejsca i jego lokalizacja według numeracji oddziałów)	Maksymalna liczba osób mogących przebywać jednocześnie w danym miejscu
1	Boisko w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 345b	500
2	Bunkry Fortu V, Obręb Ochronny Kromnów, oddział 224	20
3	Zbiornik retencyjno - infiltrujący przy oczyszczalni ścieków „Mokre Łąki” w Obrębie Ochronnym Laski, oddział 222a	10
4	Zbiornik wodny Mariew, Obręb Ochronny Laski, oddział 369b	5
5	Polany wypoczynkowe Obręb Ochronny Laski, oddziały -	50
	114b, 115a	
	134Am,n	100
	188i	500
	194f,g,i,j	2000
	209c,d,f	2500
	227b	300
	268x	100
	334f	3500
	360a,b	100
	Obręb Ochronny Kampinos, oddziały -	500
	152a	
	157h	100
	172Aw	1000
	173i,k,l	2000
	253p	100
	366i	100

	Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 67b	150
	266d,g	150
6	Borek Tułowicki, Obręb Kromnów, oddziały - 134a,b,c,f	300
7	Bór Kazuński, Obręb Ochronny Kromnów, oddziały - 216-220, 222	200

¹⁾ Ekosystemy leśne, nieleśne lądowe i wodne podzielone są na oddziały oznaczone liczbami i pododdziały oznaczone literami.

Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone (literą, literą z apostrofem oraz literą z cyfrą), obwody ochronne oraz obszary objęte ochroną czynną podano zgodnie z mapą przeglądową dla Obrębu Ochronnego Laski, Obrębu Ochronnego Kampinos, Obrębu Ochronnego Kromnów sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Warszawie w skali 1:25 000, według stanu na 1.01.2002 r.

Tereny wykupione przez Park od prywatnych właścicieli w ostatnich latach oznaczone są tymczasowo na podstawie mapy ewidencyjnej gruntów wymienionych w aktach notarialnych.

Mapy oraz akty notarialne zakupu gruntów znajdują się w siedzibie Kampinoskiego Parku Narodowego w miejscowości Izabelin.

